

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pléitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybeeskerek, 1902.

XXXI. évfolyam. 105. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy órára — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, május 9.

Meghívás

A Torontálvármegyei szabadelvű párt-
nak tisztelt tagjai ezennel meghívottnak a
tolyó évi május hó 11 én este 8 órakor
Nagybeeskereken a kaszinó kistermében
tartandó közgyűlésre.

T á r g y a k :

1. Vármegyei főispán személyében
történt változásnak bejelentése és az ebből
folyó intézkedések megvitatása.

2. A párt szervezetében szükséges
változások megállapítása.

2. Esetleges indítványok.

Budapest, 1902. május 7-én.

Báró Nicolics F.,

a párt elnöke.

A király a delegációkhoz.

Budapest, május 8

(P. C.) A delegációk létezése óta emlé-
keztünk szerint nem adott a király oly
rövid választ az elnökök üdvözlétére, mint
most. De a rövidségből nem szabad tárgyi
következtetést vonni a tartalomra: a lát-
határon politikánk felől tájékoztató egyet-
len pont sem maradt figyelmen kívül, akár
közvetlen megvilágítás, akár közvetett, de
felre nem ismerhető ujjmutatás által. Az
önkorlátozásban tűnik csak ki igazán a
mester és abban, amit okosan elhallgat, a
stílus a mestere. E mérték szerint egy kis
remekmű a válasz; amit mondani akar,
velősen kifejezi és sikeresen megismertet
mindent, amit el akar árulni. Kizárólag az
osztrák-magyar monarchia nemzetközi
viszonyairól szól és konstatálja, hogy az
év folyamán kedvező viszonyunk egy kül-
állammal szemben sem változott, hogy e
szerint nem kisebbetj bensőségben
állunk szorosabb szövetségeseinkkel, hogy
őszinte egyetértésünk Oroszországgal tovább
fennáll, mely egyetértés lehetővé teszi
a nyugalom nagyobb megzavarását a bal-
káni államokban.

Nos, akinek a szavak hangereje nem
vész el a fülében, hanem lelkében is deren-
geni engedi a megfelelő gondolatokat, az
meg fogja érteni, hogy a válasz szövege
felre nem érhető ujjmutatásokat nyújt a
szövetségi szerződések jövő sorsára vonat-
kozólag is, és pedig egyenesen e szerző-
dések léffeltételeiből kifolyólag. Éppen az-
ért, mert a szövetségeseinkkel való viszony-
unkban mi sem változott, e szerződé-
seknek mintegy önmagukból meg kell
ujjulniok, lényegük szerint változatlanul.
Nem kell itt óhajításokban és remények-
ben áradoznunk. Németországnak és Olasz-
országnak a béke fenntartása érdekében
legalább is épp oly kívánatos a szövetségi
szerződések megújítása, mint nekünk, és
a remény hangoztatása felesleges, midőn
annak teljességét már biztos tényképpen
tekinthetjük. Épp így áll a dolog az orosz
birodalommal való barátságos egyetértésünk-
kel, melynek inaktivitása a befolyásolásban
persze Törökország igazságos, reformbarát
kormányrendszerétől is függ.

A kínai eseményekről csak annyiban
tesz említést a király válasza, hogy az
európai hatalmak már kezdik visszavonni
ott levő csapataikat, — ami bizonynyal
fontos a mi derék katonáinkra nézve is;
— megemlíti a választ, hogy a megszállt

tartományok az idén is maguk fedezik
szükségletüket, és azután a belátásos, nem-
zeti áldozatkészséghez fordul, mely a tábori
ágyukra igényelt hitelek megszavazása
által a monarchia védképességének szolgá-
lál. A nemzet áldozatkészségét azonban
már abból az üdvözlő beszédből is ki lehet-
ett venni, melyet a magyar delegáció el-
nöke intézett a királyhoz. Ebben a beszéd-
ben bölcsen kiemelte Andrássy Gyula gróf
hogy hiábavaló az állam katonai erősítése,
ha gazdasági gyengülés, a produktív kor-
mányzati tervek figyelembe nem vevése a
következmény, hogy tehát a nemzetnek
éppen azért, mert oly nagyra tartja az
állam hatalmát és tekintélyét, meg kell
őriznie a kellő határokat, — egynek érez-
vén magát lelkesülten szeretett és tisztelt
királyával.

Torontálvármegye 1901-ben.

(A közig. bizottság évi jelentése.)

Nagybeeskerek, május 9.

XVI.

A magyar nyelv tanításáról szóló 1879. évi XVIII. t. c.
végrehajtása tárgyában.

Az alkalmazásban levő magyarul nem tudó
tanítók, lásd % a. kimutatást.

A nem magyar tanítványú népiskola van
összesen 167, nem felel meg a törvény kívánal-
mainak és pedig 1 r. kath. és 3 g. kel., összesen
4 iskola.

A tanítók fizetésének kiegészítéséről szóló 1893. évi XXVI.
t. c. végrehajtása köréből.

Minthogy a közigazgatási bizottság a vár-
vármegye területén létező mindazon tanítói fize-
tések minimumára nézve a kellő intézkedéseket
megtette, tudunkkal ma már az összes tanítók
élvezik a tanítói fizetés 600 korona minimumát.

Eddig 20 tanítói állomás javadalmazásának
kiegészítésére van államsegély engedélyezve és
pedig: községi 12, róm. kath. 5, ev. ref. 1,
g. kath. 2.

Az államsegély főösszege: 7540 korona;
19 tanítói állomásnál van 800 korona fizetés
kiegészítésére államsegély engedélyezve.

16 tanítói állomásnál van egyenkint 120
koronánál nagyobb államsegély engedélyezve.
Mely tisztelettel van szerencsénk jelenteni,
miszerint Exellenciád 1898. évi január hó 12-én
1413. sz. a. kelt a tanítói ötödéves korpótlékek
kiszolgáltatására vonatkozó magas rendelete
értelmében a kellő intézkedéseket megtettük.

Minden tanító vagy szabad lakást vagy lak-
bért élvez.

A kisdedovásról szóló 1892. évi XV. t. c. végrehajtása
köréből.

Az óvodakötelesek éppen úgy, mint a
mindennapi és ismétlő tankötelesek házról-házra
lesznek összeírva; az összeírási lajstrom egy
példánya a kir. tanfelügyelőséghez lesz bete-
jesztve, a másik példány pedig ott, a hol már
ovoda létezik, az ovoda felügyelő-bizottságnak
adatik ki.

Az óvodakötelezettség érvényre emelése
érdekében a kellő intézkedések megtétettek.

A vármegye területén már sok községben
igen szép ovoda-épületek vannak. A legtöbb ovoda
egyelőre bérházban van elhelyezve.

A legtöbb ovoda és állandó menedékház
kellően fel van szerelve.

A tankerületben jelenleg 92 kisdedovoda
és állandó menedékház van felállítva, illetve
életbe léptetve és pedig 79 ovoda, 12 állandó
menedékház és 1 nyári menedékház, ezek felosz-
lanak és pedig: állami kisdedovoda 11, községi
kisdedovoda 54, egyleti kisdedovoda 9, róm. kath.
jellegű kisdedovoda 2, gör. kel. jellegű kisded-
ovoda 3, községi állandó menedékház 12, nyári
menedékház 1. Összesen 92.

Az állandó és nyári menedékházak vezetői-
nek kiképzésére az 1901. évben tanfolyam nem
rendeztetett.

A kisdedovás átlagos eredménye egyáltalán
„igen jó“-nak jelölhető; a magyar beszédben az
eredmény a nem magyar anyanyelvű kisded-
ovodákban igen szép.

A tankerületben szeretetházak és árvaházak
nem léteznek.

Az 1884. évi XVII. (ipar) t. c.-ben elrendelt iparos- és
kereskedőtanonc oktatás végrehajtása tárgyában.

Iparostanonc iskola van: Nagybeeskere-
ken, Nagyikindán, Nagyszentmiklóson, Zsom-
bolyán, Nagykömlősen, Billéden, Módoson, Per-
jámoson, és Törökbeesen. Kereskedőtanonciskola
van: Nagybeeskereken és Nagyikindán.

Mindannyian megfelelnek a miniszteri
szervezetnek.

A hit- és erkölestani mindegyikben tanít-
tatik hetenkint 1 órában.

A mezőrendőrségről szóló 1894. évi XII. t. c. 45. §-ában
elrendelt gazdasági oktatás köréből.

Majdnem minden községben van faiskola.
Ahol faiskola van, a legfelsőbb osztálybeli
tanulók oktatást nyernek a gyümölcsfa tenyész-
tésből.

Az ismétlő tankötelesek, különösen ahol
gazdasági ismétlő iskola van, részesülnek gazda-
sági oktatásban.

Gazdasági ismétlőiskola van 75.
Pancsovai tanfelügyelői kirendeltség jelen-
tése alapján.

A népiskolai közoktatás rendezéséről szóló 1868. évi 38.
t. c. végrehajtása köréből.

Tankötelezettség

A tankötelesek az összes községekben össze-
írattak.

A tényleg iskolába járók névjegyzéke minden
községből betérjesztetett.

A tankötelesek rendszeren járnak az iskolába.
Az iskolai helyi hatóságok az iskolai mu-
lasztások kimutatását kéthetenkint átszolgáltatják
a községi előjárásnak.

A községi előjárások a törvény 4. §-ában
elrendelt pénzbírságokat rendszeren alkalmazzák.

Az 1900/901. tanévben 16393 igazolatlan
mulasztási eset volt kimutatva. A bírságpénzekből
1815 korona folyt be. A többi behajtatlanság
miatt részint töröltetett, részint pedig közmunká-
ban rovatott le.

A törvény 4. §-ában említett gyámkirendelés
egy ízben történt.

Az iskolai bírságpénzek szegény tanulók
felruházására és tankönyvekkel való ellátására
fordítottak. Hogy szülői háznál magántanításban
részesült tanulók volnának, jelentés egy ízben
sem tétetett.

Iskolák.

A Pancsova és környéke tankerületben csupa
állami és községi jellegű iskolák vannak, melyek
a népoktatási törvény 27. §-ában kívánt építke-
zési kellékeknek általában véve megfelelnek.
Csupán az alibunári községi iskola épülete a
törvény kívánalmainak nem megfelelő. Az új
iskolaépület felemelését célzó munkálatok folya-
matban vannak.

A legszükségesebb belső felszerelést egy
iskola sem nélkülözi. Új iskolák felállítására szükség
fenn nem forog, mert minden községnek meg
van az iskolája. Egyes községekben azonban,
mint Homolicezon, Ferdinándfalván, Végszent-
mihályon, Lajosfalván, Sándorfalván és Dolován
egy-egy új tanítói állomás szervezése szükséges,
az osztályok túlszűfoltása miatt. Az új tanítói
állomások szervezése az említett községekben
már folyamatban van.

A törvény 38. és 39. §-ai értelmében létre-
jött községi iskolai alapvagyonról szerkesztett
részletes kimutatások az 1902. év folyamán fog-
nak elkészülni.

A tanítás eredménye az összes állami és
községi jellegű iskolában általában véve jó.

Az egyes hitfelekezeti lelkészei a hit- és
erkölestani oktatást általában véve meglehetősen jó
eredménnyel tanítják.

Két esetben érkezett be e tekintetben panasz.
mi az egyházmegyei főhatóság útján azonnal
orvosoltatott.

Az ismétlő-iskolai tanfolyam minden isko-
lánál meg van.

Tanítók.

Tanképesítetlen tanító egy sincsen. Önálló
osztály vezetésére 1 segédtanító volt alkalmazva.
Lelkész-tanító egy iskolánál sincsen.

A tankerületben egy tanító-egyesület mű-
ködik.

Bégaszentgyörgyi dolgok.

(Viszonzás a „N. H.“ 101. számában, ugyan e címmel megjelent válasz-cikkre.)

— május 9.

Mindenek előtt tudomására hozom a t. cikkíró urnak, hogy a „Több képviselőtestületi tag“ névsorát a „Torontál“ szerkesztőségénél szabad betekinthes végett letétbe helyeztem.

A köpenyegét nem kényelemből használtuk, hanem óvatosságból, nem tudván, hogy a t. oldal minő legényével van dolgunk.

A felhozott nagyságokkal való összehasonlítás mindenestre csak fellevesen alapulhat, amennyiben én azokkal az urakkal soha meg nem mérköztem.

C. urral szemben azonban, legalább eddigi kisdéd polémiánk után itélve, fölényem immár kétségtelen.

C. ur p. o. akarva, vagy nem akarva, azzal gyanusít, hogy „kineveztem“ magamat Több képviselőtestületi taggá. Én nemcsak, hogy viszont gyanusítom őt, de még meg is bocsátok neki. Denn: Herr, die Noth war gross!

Értelmi tekintetben is könnyű a bizonyítás. C. ur szerint a sajtószabadsággal való visszaélés annyi, mint a sajtószabadság elnyomása és a közpénzek szabálytalan kezelése egyenlő a kapzsissággal. Én pedig mindkét állítását ritka nonszensznek deklarárom. Tessék csak C. ur kissé gondolkozni fölötté, maga is reájön, hogy nekem van igazam.

Hát még politikai elvek dolgában! Mig C. ur, dacára sokat hangoztatott demokrataságának, a szegény tanítóktól azt a csekély szabadságot is el akarja disputálni, hogy egy kicsit ők is politizáljanak, addig én mindenkinek megengedem, hogy politizáljon, még az ügyvéd-újságíróknak is, persze: lehetőleg okosan és feltétlenül becsületes szándékkal.

De hiszen, nem politizálni akartam én abban a bizonyos mentőcikkemben, csak Cikkíró ur reám fogja. Hanem valóságos tanítani, alapul vévén Istennek nyolcadik parancsolatát: „Hamis tanúságot ne szólni a felebarátod ellen!“

Es ni! Igaza C. urnak, hogy a pap csak a templomban, tanító csak az iskolában predikáljon. Dehogy is! Csak hadd tanítsanak, predikáljanak azok mindenütt, ahol tudatlanságra vagy gonoszásra akadnak; odahaza s idegen helyen, vizen és szárazon, meggyűlésen és hírlapokban, szóval: mindenütt, ahol arra szükség és alkalom van. És ha vizet predikálva, néha néha egy kis borocskát is isznak: ne vessünk mindjárt követ reájuk. Istenem! Justitia papjai közül és hányan vannak, aki önzetlenséget és ehhez hasonló erényeket predikálnak, de azért irnak mellette olyan expense-számlákat, hogy a szegény kliensek csakugy ájuldoznak tőlük.

No, de hagyjuk a politikát!

C. ur nem azért írta meg rólam való kritikáját, hogy vele politizáljak, hanem bizonyára várja már türelmetlenül tanítói véleményemet, bírálatomat.

Szívesen szolgálok vele. Csak aztán ne tessék megint kíméletlenségről panaszkodni.

Mert hát, t. C. ur, szó a mi szó: Kritikája minden kritikán alul van.

Első nagy fogyatékosága: az ő kritikának teljes hiánya. Pedig ez minden kritikának előfeltétele, sőt Szokrates szerint minden tudásnak kezdete és elérhetlen vége.

Aztán mennyi fogalomzavar, logikatlanság. Például az, hogy C. ur a jegyzői karról szólva, előbb azt mondja, hogy jó kétharmadrésze ilyen meg olyan, majd kis vártatva megint azt mondja, hogy nem akarja megítélni a jegyzőket a maguk egészében, sem egyeseket közülök, hanem csak „ilyeneket“.

Ez ellen én mást nem tudok, mint gondolkozni, sokat gondolkozni és inkább kevesebbet írni. Nem kevésbé fontos a kellő fokozatosság.

„A könyvebről a nehezebbre“, mint a paedagogusok mondják. Vagy akár abból a szempontból, mint a fiziológusok a vivisekcionál. A mint ők bekákon, patkányokon és tengeri nyulakon kísérleteznek, C. ur próbálja ki kritikái erejét előbb valami fiatal kezdő ügyvédhírlapírókon. Idővel neki mehet egy-egy tanítónak is, de akkor sem mindjárt a nagyobbhirűeknek!

No, de azért ne veszítse el ambícióját. Minden nagyak kicsiny a kezdete.

Remélem jóindulattal veszi e vélemény nyilvánításomat és nem neheztel reám, amiért kissé elkésve hozom.

Egy ennél ugyan nem okosabb, de mindenestire sürgősebb természetű ügyem okozta a késedelmet.

Végül pedig, igaz magyar vendégszeretettel meginvítalom C. urat, ha netán valamikor Szentgyörgyre jönne, ne mulasztja el az alkalmat s nézzen be az iskolámba; meglátja: a „tanítóssággal“ sem állunk rosszabbul, mint a politikával.

Addig is szívélyesen üdvözli

a nagyhirű tanító.

A nagybecskereki diákok tanulmányútja.

(Saját tudósítónktól.)

— május 9.

A nagybecskereki állami polgári és felső kereskedelmi iskola tanulói tegnap reggel érkeztek vissza fiúmei tanulmányútjukról.

A 34 tanulókból álló csoportot Knyaskó Lajos igazgató, Szenes Adolf és Cseh Elek intézeti tanárok kísérték, kikhez még Jeszenszky Nándor intézeti ág. ev. hitoktató és Kiss Kálmán aradáci ág. ev. lelkész is csatlakoztak.

Az utat Pancsováig vonaton, onnét Belgrádon át Zimonyig hajón, innét Fiuméig pedig ismét vonaton tették meg. A hosszú fúrasztó uton a tanulók mindvégig a legjobb hangulatban voltak, mihez nagyban hozzájárult az ut változatossága.

A belgrádi várak alkalmat adtak a kísérő tanároknak, hogy a Hunyadiak dicső korszakát, Nándorfehérvár, mint magyar végvár történetét felújítsa a tanulók emlékezetében. A Zágrábban eltöltött 3 óra elég volt ahhoz, hogy a nagyon csinos horvát főváros nevezetességeit megtekintsék. Innét aztán az ut mindinkább csodálkozásra ragadta alföldi gyermekeinket. A Károlyvárosban eltöltött jó ebéd csak fokozta a hangulatot. A tanulók élénk érdeklődéssel nézték a Karszt csudás-nál-csudálatosabb változatosságait.

Lics állomás után pillantották meg először a Quarnero kék hajjait. Hatalmas éljennel adtak kifejezést a szép látvány fölött érzelt örömeiknek.

A fiúmei tartózkodás 3 napig tartott, mely idő alatt kirándultak Terzattóra és Abbáziába, ez alkalommal az éppen uralkodó sirokkó gondoskodott róla, hogy a kirándulók a tengeri betegségről is szerezzenek tapasztalatot. Fiumében megtekintették a rizshántoló gyárat, a petroleumfinomítót, a torpedógyárat, a dohánygyárat, József főherceg gyönyörű kertjét, az elevátort, egy oceanjáró rizszszállító hajót, egy a bur háboruba lovat szállító angol hajót, a vásár- és halesarnokot, az óvárost stb.

A fiúmei tartózkodás kellemes voltát növelte az a finom előzékenység, mellyel a kirándulókat ott fogadták és kalauzolták. A fiúmei polgári iskola tanári kara, Fodor Ármán M. Á. V. hivatalnok és a helybeli intézet három növendéke: Freischberger Lipót, Fritz Ferenc és Erdődy Árpád egymással vetekedve tettek meg minden lehetőséget arra nézve, hogy a fiúmei tartózkodás minél kellemesebb legyen.

Csütörtökön reggel érkeztek vissza diákjaink a hat napi tanulmányútról, a melyen sok hasznos ismerettel gazdagodtak.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől délután 5 óráig; ugyanazon napokon este 1/2-5-től 1/2-9-ig urak részére is. A kádfürdő egész nap este 7/2 óráig nyitva marad.

Fogműterem. Erdélyi Mór fogtechnikus, a Koronaszálló mellett.

Május 10. A „Lloyd-társulat“ közgyűlése.

- 11. „A torontál-erzsébetlakai hitelszövetkezet“ közgyűlése.
- 11. Iparkiállítási rend. bizotts. ülése d. e. 11 órakor az ipartestület helyiségében.
- 12. Tavasz közgyűlés.

— **Az új főispán beiktatása.** Gróf Bethlen Miklós Torontálvármegye főispánja most köszönte meg a vármegye törvényhatóságának hozzá intézett üdvözlését. Az új főispán beiktatása június hó 6-ikán lesz. Dr. Dellimanic Lajos alispán május 12-ikére hívta össze a törvényhatósági bizottság által kiküldött bizottságot, mely akkor fogja megállapítani a beiktatási ünnep részleteit.

— **Pénzügyi kinevezés.** A nagybecskereki kir. pénzügyigazgató Rád Ruben budapesti lakos ideiglenes minőségű pénzügyi kezelési gyakoronokká kinevezte.

— **Uj tolmács.** A nagyikindai kir. törvényszék elnöke dr. Chirói Demeter ottani lakos ügyvédjelöltet a nagyikindai kir. törvényszék mellé a magyar és román nyelvekre nézve állandó hites tolmácsná nevezte ki.

— **Áldozó csütörtök.** Hagyományos fénynyel ülték meg tegnap Krisztus menyemenetelének ünnepét. A róm. kath. templomban dél-

előtt 10 órakor nagymise volt, melyet Szabó Ferenc apát szolgáltatót fényes papi segédlettel. Mire előtt az egyházi ének- és zenekar Adler B.-dur miséjét adta elő szép precizitással Sámson karnagy vezetése mellett. Az istentisztelet fényét azonkívül nagyban emelte Boross Károlyné szívéhez szóló „Ave Mária“-ja és az Ascendit Deus“ kezdetű vegyeskar szép akkordjai.

— **Magyar név.** Neuhut Lajos kir. állami vasúti felügyelő zombolyai lakos, ugyszintén gyermekei belügyminiszteri engedéllyel családnévüket „Nemes“-re változtatta át.

— **A torontáli németek hazafisága.** Hogy a mi derék németjeinknek semmi közük sincs azokhoz a magyarfaló izgatókhöz, melyek a vármegyében itt-ott felütik fejüket, mi sem bizonyítja jobban, mint az a távirat, mely a következő érdekes és eléggé nem dicsérhető határozatról szól:

Szent-Hubert, Károlyliget, Soultour lakossága Hymnus éneklése után óriási részvétellel népgyűlést tartott, melyben visszautasította az ellenük emelt pangermán vádat, kijelentvén, hogy ezentul is hű fiaik lesznek szeretett hazánknak.

— **A pünkösdi ájtatosságok.** Dessewffy Sándor megyés püspökünk májusi körlevelében a pünkösdi ünnepeket megelőző kilenc napi ájtatosságokról szól. A pápa ugyanis néhány év előtt ezen pünkösdi novenumot azért rendelte, hogy a hívők a Szentlélek tiszteletét és imádságát gyakorolva, ezen ájtatosság folytán különös kedvezményben részesüljenek. A megyés püspök most értesíti a papságot, hogy a pápa apostoli körlevelét örök időkre kiterjesztette hűveire.

— **Házasság.** Dr. Fenyő Sándor nagyikindai ügyvéd e hó 25-én vezeti oltárhoz Molnár Gizella kisasszonyt, dr. Kohn Bernát orvos és takpt. igazgató kedves leányát Mokriból. — Erős Mór folyó hó 3-án jegyet váltott Rosenfeld Katica kisasszonnyal.

— **A meghurcolt városi főjegyző.** A „Független Magyarország“ tegnapi számában Nagybecskerek városának főjegyzőjével, dr. Perisics Zoltánnal foglalkozik, elmondván a többek között, hogy Kindl Ferenc és társai nagybecskereki lakosok panaszt emeltek ellene hivatalos hatalommal való visszaélés és egyéb szabálytalanságok miatt. A városi főjegyző annak kijelentésére kéri fel lapunkat, hogy az egész dologból csak annyi igaz, hogy dr. Perisicet éppen az általa felfüggesztett Berkes h. rendőralkapitány akarta bosszúból meghurcolni s ezért szövötközött Kindlrel, hogy ehhez hasonló képtelen vádakkal kompromitálhassa azt a tisztviselőt, ki ellene teljes szigorral eljár. Kindl ugyanis az illetékes hatóságok elkerülésével a belügyminiszterium elé járult valami képtelen feljelentéssel, mely onnan lekerülvén, dr. Perisics már fel is terjesztette felderítő jelentését, pontról-pontra megcáfolva az ellene felhozottakat, addig is, míg Kindl Ferenc és társai ellen a rágalmozási és becsületsértési per befejezését fogja nyerni.

— **A város kölcsöne.** Szerdai számban említettük már, hogy a pénzügyi bizottság Steinitzer Géza javaslatára egyhangulag elfogadta a Jelzalog Hitelbank ajánlatát. A bank a városnak a vashidak építésére 50 éves törlesztés és 93-as árfolyam mellett 4-85%-ra ad kölcsönt. A pénzügyi bizottság ezen javaslatu ügyében a városi tanács ma d. u. négy órakor ülést tartott, holnap délután pedig rendkívüli városi közgyűlés lesz, mely végleg dönt a kölcsön ügyében.

— **Az esküdtek összeírása.** A Nagybecskerekben levő esküdtképes férfiak összeírására kiküldött bizottság ma délelőtt 11 órakor dr. Grandjean József polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyben az összeírás mikéntjét állapították meg. A gyűlésen jelen voltak: Bauer Henrik, Balázs József, az ülés jegyzője Mattanovich György volt. A bizottság jegyzőjévé Bauer Henriket választották meg.

— **Halálozás.** Macher Károly, a nagybecskereki községi közig. tanfolyam szepreményű hallgatója, tegnap 25 éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Temetése ma délután volt, melyen a tanfolyam hallgatói dr. Végh Lajos h. igazgató vezetése alatt testületileg vettek rész

s elhunyt kollegájuk sirjára szép koszorút helyeztek.

— **Bűnvizsgálat a volt rendőralapítvány ellen.** Berkes Lajos Nagybecskerek városának volt rendőralapítványa ellen indított fegyelmi ügy szenzációs fordulatot vett. A volt rendőralapítvány ellen a múlt év december hónapja óta folyó fegyelmi vizsgálat során ugyanolyan dolgok merültek föl, amelyek tulmennek a fegyelmi eljárás keretein s azért átadták ügyét a kir. ügyésznek, amely Berkes ellen bűnvizsgálatot rendelt el. A volt rendőralapítványt egész bűnhalmaz terheli. Elsikkasztotta a hirtelen meghaltak és öngyilkosoknál talált pénzeket; így Csáby Mária elhunyt vasúti pénztárosnőtől 37 koronát, az öngyilkos Vukov Pájától 29 koronát. Azonkívül a helypénzekkel, tolonc-pénzekkel és a talált tárgyakkal üzött bűnös manipulációt, úgy hogy át kellett tenni ügyét a büntető bírósághoz, amely tovább folytatja a vizsgálatot Berkes ellen.

— **Délvidéki polgári iskolai tanárok közgyűlése.** Az országos polgári iskolai egyesület délvidéki köre Orsován, 1902. évi május hó 18-án d. e. 9 órakor tartja az állami polgári iskola tornacsarnokában közgyűlést. A gyűlés tárgyai: 1. A közgyűlés elnöki megnyitása. 2. A titkár évi jelentése. 3. A pénztári számadás és költségvetés megvizsgálása. 4. A polgári iskola viszonya a középiskolához és felső kereskedelmi iskolához. Előadó: Nagy Béla polg. isk. tanár Oraviczán. 5. Vita azon kérdés fölött: „Mik volnának a teendők a polgári iskola érdekében addig is, míg a reform végleg megoldatik”. Előadó: Szenes Adolf, polg. isk. tanár Nagybecskereken. 6. Magyar történelmi előadás szemléltető taneszközökkel. Előadó: Bertalan Gyula, polg. isk. tanár Zombolyán. 7. A tisztikar választása. 8. Indítványok. (Írásban beadandók). 9. A jövő évi közgyűlés helyének és idejének megállapítása. A közgyűlés alkalmából kirándulások lesznek Ada-Kaleh szigetére, Turn-Szeverinbe és megtekintik a Vaskapucsatornát is.

— **A katonaszabadító jegyző.** Wéber Miklós valkányi segédjegyző a következő sorok közlésére kéri fel lapunkat: Az összes lapokat olvasván, nemcsak magam, mint érdekelt, de minden más ember, ki a katonai ügyhez ért, megbotránkozott azon téves állítások, melyek folytán némely lap szerint Kovács József jegyző „katonaszabadító” lettünk. Mint a katonai ügyek kezelője a dolog megvilágításul előadhatom, hogy Muntján György csak „Risa Gyicza” néven ismeretes községünkben. Az állítási lajstrom összeállításakor az előjárás nevezett ismeretlennek mondta be, s így az ismeretlen lajstromába vettem fel; tehát az előjárás felelős ezért, hiszen ők írják alá a lajstromot s felelősek azért, a mi abban foglaltatik s én csak segédkeze vagyok az előjárásnak. Nem való, hogy én vagy a jegyző az állítási lajstromot meghamisítottuk volna. Hanem egyedüli hiba az, hogy a hadköteles az ismeretlen lajstromába került. Ilyen eset majdnem minden községben előfordult már s kiderítés vagy személyes jelentkezés esetén az ilyenekről rendes pótlajstrom készül, a hadköteles igazolásra felhívatik s állítva lesz. Ebből láthatjuk, szerkesztő ur, hogy nekem sem szándékomban, sem módomban nem állhatott, hogy a hadkötelest kiszabadítsam s különben is a vizsgálat ki fogja deríteni ártatlanságomat.

— **A hadastyanok majálisa.** A nagybecskereki I. magyar katonai hadastyan-betegsegélyző egyesület május 19-én (pünkösd hétfőn) a kincstári erdőben majális rendez. Belépő-díj személyjegy 60 fill., családjegy 2 kor. Kezdeté d. u. 2 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a majális jövő vasárnap tartják meg.

— **Petőfi-émlék Vizaknán.** A vizaknai m. kir. áll. elemi iskola tanítótestülete e hó 17-én, hétfőn délelőtt kilenc órakor leplezi le a közadakozásból és a Vizakna városban több éven át rendezett március 15-iki ünnepélyek jövedelméből létesített Petőfi-émlék táblát, mely a nagy költőnek Vizaknán való tartózkodási helyét fogja az utókor számára megerősíteni.

— **A régi levelezőlapok és utalványok.** A régi 4 filléres levelezőlapok április végével érvényüket veszítették s azokat a kir. posta- s táviradhivatalok május hó 1-étől kezdve még 1 filléres pótdíjjal ellátva sem fogadják el szállításra, illetve úgy tekintik, mintha 1 fillér erejéig volnának bérmentesítve s a címzettnek 8 fillér portót kell ráfizetni. Május hó végéig azonban a 4 filléres levelezőlapokat a kir. posta- s táviradhivatalok teljes névértékükben becsereleik, tehát azoknak beváltása a község károsodásának elkerülése végett kívánatos, mert május hó vége után azokat még beváltásra sem fogadják el. — A régi kiadású 1 filléres postautalvány ürlapoknak érvényességét folyó év június hó végéig meghosszabbították s ha azok 1 filléres pótdíjjal vannak ellátva, a posta s táviradhivatalok feladásra elfogadják; július 1-től fogva azokat sem fogadják el.

— **Elmaradt multság.** A nagybecskereki önkéntes tűzoltó-egylet tagjainak egy része nagyobb szabású műkedvelői előadással egybekötött mulatságot akart rendezni e hó 11-én, de most lemondtak tervükről, s így a multság elmarad.

— **Elveszett.** A Ferenc József-tértől a Rákóczy-utca sarkáig egy brilliáns fülbevaló veszett el. Megtalálóját kéri az Armbruster József üzletében átadni. Az illető megfelelő jutalomban részesül.

— **A budapesti kertészeti kiállítás,** mint tudósítónk értesít, nemcsak a nagyközönség, hanem a legelső szaktekintélyek véleményei szerint minden eddigit felülmúl és vetekedik bármely világkiállítással. Ezen siker oroszlanrésze Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedőé, akinek kiállítása oly szép és fenséges, hogy e cég tulajdonosa nem győzi fogadni az elismerő nyilatkozatokat, melyek valóságos ováció számba mennek. A megnyitás napján József főherceg személyesen gratulált Mauthner Ödönnek és bemutatva Klótild főhercegnőnek. Kedden ő felsége is meglátogatta a kiállítást és minden egyes csoportnál elismerését fejezte ki Mauthnernek. E világhírű cég, mely eddig 22 külföldi kiállításon az első díjakat vitte el, ezuttal versenyen kívül jelent meg, hogy mellette főképp a vidéki cégek is érvényesülhessenek, sőt ő maga is 3 tiszteletdíjat ajánlott fel a kiállítás ügye érdekében. Mauthner csoportját 15 főhelyet foglalnak el az iparszarnokban és az előtte levő területen. Olyan gazdag babérodót, pálmaligetét és szindus virágokat még nem látott a budapesti közönség, a minőt Mauthner varázsolt oda. Kiállított többi között viruló 1000 Crimson Rambler rózsát, 3000 nagyvirágú Cinerariát, több mint 4000 babérfát, melyek a kiállítás után eladásra kerülnek. 800 szegfűt 175 változatban stb. Még a szakemberek is oda nyilatkoztak: „tudtuk, hogy Mauthner nagy, de hogy ilyet is tud nyújtani, az már igazán páratlan!” A zsűri egész zavarban volt, hogy mivel fejesse ki elismerését és megbízta az elnökséget, hogy magasztaló hangú levélben mondjon köszönetet Mauthnernek, amiért a kiállítást oly magas színvonalra emelte.

— **Reál-egyetem Szegeden.** A Dugonics-társaság tegutóbbi fölolvasó ülésén dr. Lipsey Ádám egy felovásás keretében azt az érdekes eszmét vetette föl, hogy Szeged, ahelyett, hogy a harmadik tudományegyetemért vetekedjék, gyűjtse össze erőit és a már meglévő alapítványi tőkéből állítson reál-egyetemet ipari, kereskedelmi és gazdasági fakultásokkal, mert ezzel kibővítené a szellemi proletariátust és társadalmi konszolidációt munkálna. Az eszme nagy figyelemre és elismerésre talált, s nyomban akadtak irányadó emberek, akik annak megvalósítása érdekében fokozott munkásságra fogadkoztak.

— **Siketnémák fölvétele.** A siketnémák temesvári intézetébe az 1902—903. tanévre folyó évi június hó végével veszik föl a növendékeket. Az intézet első évfolyamába nemre-, vallásra- és nemzetiségre való tekintet nélkül 7—10. esetleg 12 éves korban levő 15 siketnéma gyermeket vesznek fel, míg a felsőbb osztályokba való felvételért folyamodók korukra való tekintet nélkül eddigi tanulmányaik alapján nyerne elintézt. A feltételnél előnyben részesülnek azon gyermekek, kiknek szülei Temesvárott, vagy a Délvidék valamely községében, vagy városában laknak és csak azután vétetnek figyelembe hazánk más vidékéről folyamodók. A kellőleg bélyegezett kérvényben mellékelendő keresztlevél, illetve születési bizonyítvány, újraoltási bizonyítvány, a gyermek testi és lelki állapotát igazoló orvosi bizonyítvány; továbbá a szülők által kiállított és a községi előjáróság által megerősített nyilatkozat, melylyel előbbiek a táp- és tandíjak pontos megfizetésére kötelezik magukat s végre vagyontalanoknál az ezt igazoló s a községi előjáróság által kiállított szegénységi bizonyítvány. A növendékek lehetnek vagy bennlakók (internatisták), vagy künnlakók (bejárók). A bennlakók tanévenként tápdíj fejében 200 koronát fizetnek; tandíj fejében pedig általában egy tanévre 40 korona fizetendő előleges felvétel, esetleg havi részletekben az intézet pénztáránál. Ruházatról és egyéb szükségletekről a szülők tartoznak gondoskodni. A tanulásra teljesen képtelen növendékeket, amennyiben ez a körülmény a tanév folyamán igazolást nyert, az intézetből eltávolítják. — Az intézet felhívja mindazokat a szülőket, kik gyermekeiket ezen intézetbe felvételre óhajtják, hogy a „Siketnémák temesvári intézetének felügyelő-bizottsága”-hoz címzett kérvényüket legkésőbb június hó 10-éig az intézet igazgatóságánál nyújtsák be. A felvételtől, illetve az elutasításról a szülőket idejekorán értesítik.

— **Mérsékelt áru vasúti menetjegyek Pünkösdre.** A magyar kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a pünkösdi ünnep alkalmából a magyar kir. államvasutak, valamint a kassa-oderbergi vasút magyar vonalainak összes állomásairól (az üzemiállomások álló helyi érdekű vasutak állomásainak, valamint a szomszédos forgalomnak kizárásával) Budapestre mérsékelt áru menettérti jegyek adatnak ki olyképp, hogy az utasok az I. kocsiosztályban két

II. osztályu, a II. kocsiosztályban két III. osztályu egész jeggyel, a III. osztályban pedig egy II. osztályu rendes áru menetjeggyel Budapestre és vissza utazhatnak.

Gyorsvonatokon megfelelő gyorsvonatu jegyek váltandók. Ezen jegyek folyó évi május hó 15—19. napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre közlekedő valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) kiadatnak, a visszautazásnak pedig május hó 19. és 20-án meg kell történnie, illetve legkésőbbben a május 20-án a Budapestről induló utolsó vonattal meg kell kezdenie. Május hó 19-ike előtt ezen menetjegyekkel visszatérni nem lehet, továbbá azokkal utmegszakításnak sem menet, sem jövetkor helye nincs. Végre az I. és II. kocsiosztályban utazók különösen figyelmeztetnek, hogy azoknak a visszatérés alkalmával mindkét menetjegy birtokában kell lenniök, tehát azokat Budapestre érkezve csak elő kell mutatni, leadni azonban nem. Gyermekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

A Béga vízállása.

A temesvári folyammérnökség jelentése szerint május 9-én a Béga vízállása a következő volt:

Temesvár +0.44 cm. apadó.
Nagybecskerek +0.76 cm. áradó.
Titel +3.77 cm. apadó.

Színház és művészet.

* **Megjötték a szerb színészek.** A törvényszék udvara, melyen különösképen Thalia temploma nagyon minálunk felállítva, ismét hangossá lett. Nemesak az esküdt urak eszegezésétől, kik mostanában teljesítik sokszor igen terhes funkciójukat, hanem azoktól a jókedvű bohéme-alakoktól, kik egyforma élénkek és beszédek, akár magyar, akár szerb nyelven prédikálnak a világot jelentő deszkákról. A szerb színészek ma érkeztek Nagybecskerekre s vasárnap kezdik meg előadásait.

* **Hollandia fénykora.** Minden nemzetnek értéke az emberiség kifejlődésének tett szolgálataitól függ. A legkisebb országok, melyek nagy szolgálatot tettek az emberiség fejlődésének, bevették nevüket az emberiség történetkönyvébe. Görögország már régen elpusztult, de műveltsége ma is él, mert a görög nép élete már beolvadt az emberiség szerves kifejlődésébe. Tyrus és Velence már csak árnyékaik lettek régi önmaguknak, de Veronese képei, a doge-palota csodálatos művészi hangulata még ébren tartják Velence fénykorát s a piazzára még mindig azzal a tisztelettel lépünk, mint mikor az aranyos Bucentoro szállt ki az Adriára s ormáról a doge arany gyűrűt vetett a habokba, eljegyezni a tengerrel a tenger szép királynőjét, Velencét a tenger álmát, Olaszország legszebb leányát. S fönt északon egy kis ország épen így irta be nevét az emberiség történetkönyvébe. Vau Ostade csodálatos művészete megrögzítette Hollandiának a fénykorát. A politikai Hollandia szenvedhetett vereséget, gyászt és baltörténeteket, a művészi Hollandia mindig azon a fokon maradt, a hova Rembrandt, Rubens, Van Dyk emelte. Hollandiának egyszínű följe, ködös levegője és szürke ege művészi témává lett a holland mesternek tájképein. Erről a fényes korról szól a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 159. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes felbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII., Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

ESKÜDTSZÉK.

§ **Véres Boszu.** Berbakov Milán, Gyóka és Iszakov Szretya múlt évi december hó 19-én Karlován a táncsteremben összeszólalkoztak Gyuricsin Pérával és Dusánnal, amiben az előbbiek huzták a rövidebbet. Boszu forraltak hát és másnap este a Berbakov testvérek és Iszakov vasvillával és botokkal felfegyverkezve megtámadták a Gyuricsin testvéreket és úgy összeverték őket, hogy Gyuricsin Péra még aznap meghalt, Gyuricsin Dusán pedig több hétig nyomta az ágyat. Ma volt az ügyükben a nagybecskereki törvényszéken az esküdtszéki tárgyalás, melyen az esküdtszék elnöke: dr. Polgár Sándor volt, szavazó bírák pedig: dr. Duka László és dr. Kövér Lajos. Jegyző: Kiss György, orvosszakértők: dr. Fialowsky Béla és dr. Magyar Károly. Az esküdtszék a következőképp alakult meg: Tóth József, Joó Pál, Bruckmayer

Ferenc, Ládai Kálmán, Kapossy György, Saránci Gábor, Sebestyén Pál, Isztrát Simon, Lukinich Sándor, Rigó István, Landgraf János rendes tagok; póttagok: Csányi János, Borbély József; körvádó: dr. Lauka József. Védők: Dr. Kardos Samu, dr. Handler Lázár és dr. Eibenschütz Miksa. A vádlottak beismerik tettüket, csak azt tagadták, hogy ők kezdték volna a verekedést. Ezt azonban már maga az a tény cáfolja meg, hogy a vádlottak mentek felfegyverkezve a helyszínére, nem pedig a Gyuricsin testvérek. Védők a tárgyalás folyamán viszonylatot emeltek sértett ellen, mit azonban az ügyész nem tett magáévá. Itélet lapunk zártáig nem hoztak.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése május 9-én.
- Távirati tudósítás. -

Budapest, május 9.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén Apponyi Albert gróf elnök bejelenti Láng Lajos kinevezését kereskedelmi miniszterre.

Azután áttér a ház a bosnyák vasutakról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Kresmárik János tartalmas beszédében a törvényjavaslat mellett szól.

Barta Odön nem fogadja el a törvényjavaslatot.

Szell Kálmán hosszasan polemizál Bartával, védi a maga álláspontját, a mely ma sem egyéb, mint az, a melyet elfoglalt akkor, amikor éppen bosnyák kérdésben lemondott miniszteri tárcájáról. A miniszterelnök határozott kijelentéseit a jobb oldalon zajos helyesléssel kísérték.

Az ülés folyik.

A delegációk.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az osztrák delegáció ma délelőtt ülést tartott, melyen Krieghammer hadügyminiszter kijelentette, hogy az új tarackok teljesen beváltak. Legközelebb a hegyi útegeket próbálják ki. Ezután a költségvetést megszavazták.

A kereskedelmi államtitkár.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) A kereskedelmi államtitkárságot illetőleg ma ismét újabb verziók kerültek forgalomba. Az egyik szerint Mándy oszt.-tanácsos, a másik szerint Ludvig a Máv. elnökgazdája van kizemelve Nagy Ferenc utódjának.

Mária Krisztina renúnciaciója.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Mária Krisztina főhercegnő mai renúnciacióján jelen volt ő Felsője a király, továbbá Mária Valéria főhercegnő, az összes udvari méltóságok és miniszterek. A szokásos formulát Goluchovszky külügyminiszter olvasta föl.

A spanyol király koronázása.

Budapest, május 9. („Torontál” ered. távirata.) Bécsből táviratozzák, hogy XIII. Alfonz spanyol király nagykorúsítási és koronázási ünnepélyén királyunkat Ferenc Károly István főherceg fogja képviselni.

Szentpéteri Sára ügye.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szolnokról jelentik, hogy Szentpéteri Sára ügyében ma ítélt a törvényszék a pörújítás után. A bíróság Szentpéteri Sárát ezúttal is bűnösnek találta és tíz évi fegyházra ítélte.

A temető hiénái.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Glánáz községben már régóta tapasztalják, hogy a temető csöndes lakóit gonosz kezek fosztogatják. A csendőrség végre most kiderítette, hogy a temető

hiénái Pecsuriacs Milán és felesége, akik már több mint 20 koporsót fosztottak ki. A halottrablókat elfoglák.

Pusztító tüzhányó.

Budapest, május 9. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londonból jelentik: „Roddam” gőzös tegnap délután ide visszatérve azt a hírt hozta, hogy San Pueróban a tüzhányó olyan erővel tört ki, hogy San Puerót teljesen elpusztította. Még a kikötőben levő hajók sem menekülhettek meg a pusztulástól. Az ott levő hajók nagyrésze elégett, a Roddam gőzös is megrongálódott s alig tudott elmenekülni. A kapitány súlyos égési sebeket szenvedett, tizenhat matróz pedig odaveszett.

Budapesti gabonátözsde.

Budapest, 1902. május 9.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	kilős	50 kilogr. ára		kor-tól	kor-ig	kilős	50 kilogr. ára		kor-tól	kor-ig
		kor-tól	kor-ig				kor-tól	kor-ig		
Tiszavidéki	uj	75	8.95	9.05	80	9.25	9.40			
Pestvidéki	uj	75	8.90	9.00	80	9.20	9.30			
Bánsági	uj	75	8.85	9.00	80	0.00	0.00			
Bácskai	uj	75	8.90	9.10	80	0.00	0.00			

R o z s	uj	elsőrendű	kilős	
			70-75	7.20
		másodrendű		7.10
Árpa		takarmány	60-62	6.10
		égetni való	62-64	5.75
Zab		sörfőzésre való	64-66	0.00
Tengeri ó		bánsági	39-41	6.80
		másnemű		4.90
				0.00

Határidő-üzlet.

Budapest, május 9. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Készáruban a forgalom ma igen lanyha. Az árak ennek következtében 5 fillérrel hanyatlottak. Kötések történtek: buza, 9000 mm., tengeri 27.000 mm. Déli zárlat:
 Buza 1902. májusra 8.66-8.67
 „ 1902. októberre 7.82-7.83
 Rozs 1902. májusra 6.65-6.66
 Tengeri májusra 4.97-4.98
 Zab 1902. májusra 5.75-5.76
 Repce 11.70-11.80

Közgazdaság.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1902. évi május hó 2-től 1902. évi május hó 8-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:
 Özv. Nikiforovits Emilia tulajdonát képező 1832 öi. számú házat megvette Bauer Péter Pál 4600 koronáért.
 Zakarits Mára tulajdonát képező 380 öi. sz. házat megvette Milin Lyuba és Szaveta 1140 koronáért.
 Bayer Zsuzsanna tulajdonát képező 600 négyszögöl szőlőt megvette Majsler Antal és neje Mayer Magdolna.
 Mokker Sándor és Lipót tulajdonát képező 280 öi. számú házat megvette Steiner Gyula 9200 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztek a Nagybecskereken, 1902. évi május hó 9-én megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	8.00	korona
kétszeres	„	6.00	„
rozsa	„	6.00	„
árpa	„	5.60	„
zab	„	7.00	„
kukorica(uj)	„	4.55	„
repce	„	9.30	„
széna I.	„	2.80	„
„ II.	„	2.50	„
szalma I.	„	1.50	„
„ II.	„	1.00	„
burgonya (uj) 50	„	4.00	„
marhahús I. 1 kilogr.	„	0.96	„
„ II.	„	0.88	„
borjú hús	„	1.20	„
disznó hús	„	0.96	„
juh hús	„	0.72	„
zsír	„	1.08	„

Nyilttér.)*

NYILATKOZAT.

Alolítottak ezennel kijelentjük, hogy a nagyméltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumhoz 81.615/1900. szám alatt közvetlenül benyújtott beadványunkban dr. Perisics Zoltán városi főjegyző urra vonatkozólag mondottakat ezennel visszavonjuk s azokért — mint téves információ alapolókért — bocsánatot kérünk.

Eckstein Flóra.
Eckstein János.

404-1.1

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1902. május hó 1-től.

Érkezik:

A nagybecskereki pályaudvarra:
 Zombolyáról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 38 p.
 Pancsováról: délelőtt 7 óra 30 p.; délután 5 óra 55 p.
 Temesvárról: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Versezről: délelőtt 9 óra 25 p.; este 7 óra 23 p.
 Alibunárról: este 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

Indul:

A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolyára: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Pancsovára: reggel 8 óra 30 p.; délután 6 óra 30 p.
 Temesvárra: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Versezre: reggel 3 óra 25 p.; délután 4 óra 50 p.
 Alibunárra: reggel 3 óra 25 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 30 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.; délután 5 óra 10 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Károlova—Nagykikindára: reggel 6 óra 7 p.

6339/1902. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gözhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetőleg Ancona közt közlekedő gözhajóinak igénybevételevel.

Hajójáratok menetrendje.

1902. március hó 15-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe. Minden esütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 órakor.*

2. Indulás Fiuméből Anconába. Minden szerdán reggel 8 órakor. Minden hétfőn és pénteken este 8 órakor.*

3. Indulás Velencéből Fiuméba. Minden pénteken reggel 7 órakor. Minden hétfőn és szerdán este 7 óra 30 perckor.

4. Indulás Anconából Fiuméba. Minden esütörtökön reggel 7 órakor. Minden kedden és szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Menetidjék

a hajó-átelési illetékkel együtt:

Honnan	H o v á	Pénz-érték	Gyorsvonat osztály		
			I.	II.	Személyvonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	34.00	26.00	14.00
„	Cannes	franc	116.15	83.60	
„	Firenze	„	73.50	53.90	30.40
„	Genova	„	89.25	64.90	36.85
„	Lyon	„	128.25	91.50	
„	Marseille	„	137.75	98.20	
„	Milano	„	69.95	51.40	28.95
„	Menton	„	110.00	79.45	
„	Grasse	„	118.30	85.05	
„	Napoli	„	100.55	72.85	41.50
„	Nizza	„	112.70	81.25	
„	Róma	„	73.75	54.05	30.50
„	Torino	„	89.10	64.80	30.80
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	47.10	34.80	18.20
Berlin	„	márka	95.60	68.40	38.50
Breslau	„	„	71.20	51.70	28.90
Hamburg	„	„	122.20	88.10	52.30

A gözhajókon egy ágyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelylyel együtt 16 kor.
 I. osztály 12 „
 III. „ (fedélzet) 6 „

A gözhajóknak a Budapest—Fiume közt forgalomban lévő gyorsvonatokkal, valamint Velencében és Anconában a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milanó stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban van. Fiumében a vonatok a gözhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gözhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig Zarába, Metkovicba, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Útmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak városi menetjegyi-irodái Budapest és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapest és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadtnak.

Budapest, 1902. március havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

*) Május hó 1-től kezdve a csatlakozó 1002. számú gyorsvonat Budapestről este 8 órakor érkezik, miért is a hajó Fiuméből csak este 8 óra 30 perckor indul.

Nagybecskerek r. t. város polgármesterétől.

7753. k. i. sz. 1902.

399-1.1

Hirdetés.

Nagybecskerek r. t. város tanácsának kezelése alatt álló alapok és pénztárak 1901. évi zárszámadásai ezennel azzal tétetnek ki 15 napon át közszemlére, hogy azok a hivatalos órák alatt a városi számvevőségénél megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1902. évi május hó 3-án.

Dr. Grandjean József, polgármester.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

5719. szám. 1902.

390-3.3

Pályázat.

Nagy-Torák községben a 720 korona évi fizetéssel szervezett írnok-végrehajtói állás és 240 korona évi fizetés és nappali 40 fillér, éjjeli 1 korona látogatási díjjal szervezett körszülésznői állás N-Torák székhelyvel megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám f. évi május hó 25-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezettek figyelembe részesíteni nem fogom.

Kelt Nagybecskerek, 1902. május hó 3-án.

Daniel Ferenc, szolgabíró.

Ittvarnok község előjáróságától.

1028. sz. 1902.

397-3.2

Hirdetmény.

Ittvarnok község előjárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község határában gyakorlandó vadászati jog 1902 évi augusztus hó 5-étől 1908. évi július hó 31-éig terjedő 6 évre árverés útján f. évi június hó 1-én delután 3 órakor Ittvarnok községében bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek az árverés napjáig Ittvarnok község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Ittvarnokon, 1902. évi május hó 5-én.

Boleszny József, közs. jegyző, Rácz János József, bíró.

3448-3494. tkv. sz. 1902.

395-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bischitz Salamon és fia budapesti cég végrehajthatónak Ivansev Mila aracsi lakos végrehajtást szenvedő elleni 3508 kor. 90 fill. iránti végrehajtási ügyében a területen lévő Aracs község határában fekvő következő ingatlanok, u. m.:

1. az aracsi 83. sz. tkvben A. I. 1. sor. 94. hrsz. 7401. ö. i. sz. a. foglalt ház és 400 □-öl beltelek 55 korona utóajánlati s 97 korona kikiáltási árban;

2. u. a. tkvben A. II. 1-4. sor. 2276., 3398., 3904. 4991. hrsz. alatt foglalt 8 hold szántó 1650 korona utóajánlati s 2297 korona kikiáltási árban;

3. az aracsi 84. számú tkvben A. I. 1. 95. hr. 75 öi. sz. alatt foglalt ház és 200 □-öl beltelek 660 korona utóajánlati s 800 kor. kikiáltási árban 1902. évi június hó 6. napjának délelőtt 10 órakor Aracs községében újból árverés alá fognak bocsájtani s az utóajánlati áron alul nem fognak eladatni, megjegyeztetvén, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány) földek után lejárandó váltás-gartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881 : LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. igazságügyminiszteri

rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírósgá tkvi irattárában és Aracs község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbírósgá, mint tkvi hatóságnál, 1902. évi április hó 28-án.

Szabó, kir. aljbíró.

Alibunári házk. fősolgabírósgágtól.

510. házk. sz. 1902.

402-1.1

IDÉZÉS.

Zaren Anna, mint a Végzsentsmihály községi 27. házszámu Zaren-féle házközösség ismeretlen tartózkodásu családtagja ezennel felhivatik, hogy a házközösség megszüntetése céljából f. évi június hó 10-ik napjának d. e 9 órájára Végzsentsmihály községéhez kitézött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Buffán Aurél közgyám végzsentsmihályi lakost, mint a részére kinevezett gondnokot célszerű képviselőre utasítsa; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

Kelt Alibunárott, 1902. évi május hó 7-ik napján.

Napholtz Lajos, házk. th. fősolgabíró.

Alibunári házk. fősolgabírósgágtól.

509. házk. sz. 1902.

403-1.1

IDÉZÉS.

Özv. Oltyán Djula, Oltyán Szima és Oltyán John, mint a Végzsentsmihály községi 146. házszámu Oltyán-féle házközösség ismeretlen tartózkodásu családtagjai ezennel felhivatnak, hogy a házközösség megszüntetése céljából folyó évi június hó 10-ik napjának d. e. 9 órájára Végzsentsmihály községéhez kitézött tárgyaláson vagy személyesen jelenjenek meg vagy Buffán Aurél közgyám végzsentsmihályi lakost, mint a részükre kinevezett gondnokot célszerű képviselőre utasítsák; ellenkező esetben pedig ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Alibunárott, 1902. évi május hó 7-ik napján. Napholtz Lajos, házk. th. fősolgabíró.

58268/902. C. II. sz.

Magy. kir. államvasutak.

HIRDETMEYNY.

Vasuti árudíjsszabás egyrészt a magyar, osztrák és román vasutak, másrészt a németországi, luxenburgi, belga, németalföldi, svájci vasutak, a francia északi vasut és a francia keleti vasutak között; továbbá a magyar, osztrák és román vasutak között.

II. pótlék életbeléptetése a díjsszabás I. rész A) szakaszához.

A fent megnevezett forgalomban 1901. évi október hó 10-től érvényes díjsszabás I. rész A) szakaszához 1902. évi május hó 1-ével, illetve a mennyiben forgalomkorlátozások jönnek tekintetbe, 1902. évi június hó 1-ével a II. pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a kiegészítő határozmányok és az 1. a) melléklet módosítását és kiegészítését tartalmazza és a részes vasutak igazgatóságainál annak idején 10 fillér árban lesz kapható.

Budapest, 1902. április havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyúttal a részes vasutak nevében is. (Utánnymás nem díjaztatik.)

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasut.

Érvényes: 1901. évi május hó 1-étől.

Table with train schedules for Szeged-Karlova-Nagy-Beeskerek and Nagy-Kikinda-Karlova. Columns include Oda (Departure) and Vissza (Return) with times and stations. Includes station names like Szeged, Karlova, Nagy-Beeskerek, Nagy-Kikinda, and Karlova.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

5719. sz. 1902.

392-33

Pályázat.

Bótos községben a 600 korona évi fizetéssel szervezett írónoki állás megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek, s felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám 1902. május 25-ig annál is inkább adják be, mert a később érkezetteket figyelembe részesíteni nem fogom.

Kelt Nagybecskerek, 1902. május hó 3-án.

Daniel Ferenc,
főszolgabíró.

A nagybecskereki szolgabírói hivataltól.

5719/1902. szám.

391-33

Pályázat.

Kis-Torák községben a 800 korona évi fizetéssel szervezett segédjegyzői és 720 korona írónok-végrehajtói állás megüresedvén, erre ezennel pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik az állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 25-éig annál is inkább adják be, mert a később érkezetteket figyelembe részesíteni nem fogom, utóbbinál román nyelv tudása követeltetik.

Kelt Nagybecskereken, 1902. évi május hó 3-án.

Daniel Ferenc,
főszolgabíró.

3253. tlkvi sz. 1902.

396-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhíré teszi, hogy az ada-moholi hitelintézet részvénytársaság végrehajthatónak Iszakov Gyura és Iszakov Lyubko karlovai lakos végrehajtást szenvedők elleni 600 kor. iránti végrehajtási ügyében ugy nemkülönben a magyar országos központi takarékpénztár 609 kor. tőke s jár., Schlesinger és Polákovits cég 440 kor., Simon József 1958 kor., 53 kor. 2 fillér és 1100 kor. s jár., az ada-moholi hitelintézet 1800 kor., a nagyikindai közgazdasági bank 560 kor. és 500 kor. s jár., a nagyikindai első takarékpénztár 600 korona s jár., Scheinberger József 340 korona s a beodra-karlovai takarékpénztár és előlegszövetkezet 3130 kor. s jár. iránti követelése behajtása végett is a magyar országos központi takarékpénztár által beadott utóajánlat folytán a területén levő Karlova község határában fekvő a karlovai 763. sz. tjkvben A. I. 1-3. sorsz. és 5. sorsz. 1019., 1719., 2124. és 2463. hrszámok alatt foglalt ingatlanokból végrehajtást szenvedő Iszakov Gyura és Lyubkot illető 2/3-ad rész 1800 korona utóajánlati árban (kikiáltási ára 948 kor. volt) 1902. évi június hó 7-ik napján délelőtt 10 órakor Karlova község házában árverés alá fog bocsajtatni és az utóajánlati áron alul nem fog eladatni, megjegyezve, hogy az árverés napjától az überlandialis (maradvány) földek után lejáró váltásig tartozás vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni s a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbírótlkvi irattárában és Karlova község előjáróságánál megtekinthetők.

A kir. járásbírótlkvi hatóságnál Törökbecsen, 1902. évi április 28-án.

Szabó,
kir. aljbíró.

KELEMEN PETER
cipőárú-raktár és bőrkereskedés
Nagybecskerek, (Hunyady-utca, a városház épületben).

Nagy raktár mindennemű kész férfi, női és gyermek-cipőkben szép és jó kivitelben. Különösen felhívom a t. közönség figyelmét saját különleges készítményeimre.

Kenőcsök és fénymázakból a legkitűnőbb gyártmányok, valamint cipészek, szijgyártók és csizmadiák részére az összes kellékek állandóan raktáron.

Mindenféle alaku papucsek.
Olesó árak!

262-10.8

Naponta frissen vágott
spárga (Spargel)
Kurländer Imrénél
tűzifarakatár
Korona-utca 585. sz.

(387-x.4)

Két szoba, konyha és a szükséges melléképületekből álló
lakás azonnal kiadó.
Zapolya-utca 1-ső szám alatt.

(319-x.16)

NYOMDÁSZ-TANULÓNAK
JÓ HÁZBÓL VALÓ FIU
FELVÉTELEK.
BŐVEBBET E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

237-x.83

ÖZV. GUTTMANN JAKABNÉ
96. sz. helyközi telefon. NAGYBECSKEREK. 96. sz. helyközi telefon.

Cémet-, mozaik- és színezett műkölapok gyártása padlók és falak burkolására.
Cémet betoncsövek.
Marha- és loitatóvályuk, kagylók istállóba és legelőkre.
Lépesők és esatornakagylók.
Beton-, terazzo és aszfalt-munkák vállalata helyben és vidéken.
Sirbekerítések készítése.

Nagy raktár építési anyagokból és pedig:
elsőrendű fehérmész, beocsini román- és portlandcément, gipsz, kátrány, karbolineum és tinktoral.

Mész és cémentet
waggon vételénél bármely állomásra eredeti gyári áron szállítok.
Stukatur-nádszövet. — — — — — Elszigetelő lemez és elszigetelő anyag.

Kőfedőpép és aszfaltfedőpép.
Lenolajkence, továbbá száraz- és olajfesték minden árnyalatban.
24 féle kiváló minőségű homlokzatszin.
Saját gyártmányu gipszöntvények (szobrászmunkák.)
Kelheimi lapok. — — — — — Szoba és fali díszek.

(320-20.5)

Eddig több mint
10.000.000 koronát
fizettünk ki osztálysorsjegy-nyeremények fejében.
A most kezdődő húzáshoz ajánljuk
osztálysorsjegyeinket
az alábbi áron:
egy egész sorsjegy 12.- kor. egy fél sorsjegy 6.- kor.
egy negyed sorsjegy 3.- „ egy nyolcad sorsj. 1.50 „

I Pontos kiszolgálás!
I Teljes titoktartás nyerés esetén!

MERCURBANK 375-12.5
Budapest, IV. kerület, Váci-utca 37-ik szám.